

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 64272063-610-429952
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/48866)

GÜNLÜDÜR

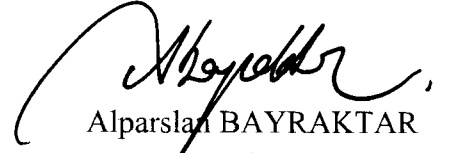
12 Ekim 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/48866

İlgi : 17/09/2026 tarihli ve E-43452547-120.07-1941574 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Sayın İbrahim AKIN'ın tarafıma tevcih ettiği 7/48866 esas numaralı yazılı soru önergesi Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır. Bilgilerinizi arz ederim.

Alparslan BAYRAKTAR
Bakan

Ek: 7/48866 Esas Numaralı Önerge Cevabı (2 Sayfa)

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN İBRAHİM AKIN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR**

**DÖNEM
28/4**

**ESAS NO
7/48866**

Ülkemizin herhangi bir bölgesinde yürütülecek madencilik faaliyetleri ile ilgili olarak; maden sahalarında arama ve işletme ruhsat süreçlerinden sonra ruhsat sahipleri tarafından madencilik faaliyetlerine başlanabilmesi için “işletme izni” alınması gerekmekte olup, mevcut sahaların çok küçük bir alanına tekabül eden ve fiili olarak madencilik faaliyetinin yürütüldüğü alanı ifade eden işletme izinli alanlarda faaliyete başlanabilmesi için izin alanına yönelik olarak 3213 sayılı Maden Kanunu’nun 7’nci maddesinde belirtilen; mülkiyet izninin (orman/mera/tapulu arazi vb.), ÇED Belgesi’nin, İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatı’nın ve ilgili Bakanlık/Kurumlardan alınması zorunlu olan diğer tüm izinlerin (Sit, Milli Parklar, Turizm Bölgeleri Alanları ve Merkezleri ile Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri ve duyarlı bölgeler için vb.) tamamlanması gerekmektedir.

Yapılacak olan madencilik faaliyetinin çevreye olan etkilerinin yerel halkla beraber ilgili kurumlarca etraflıca değerlendirildiği izin süreçlerini tamamlayamayan hiçbir ocağın açılmasına ise Bakanlığımızca müsaade edilmemekte olup, bu bağlamda tek başına arama ve/veya işletme ruhsatına sahip olunması fiili olarak madencilik faaliyetlerinin başlatılabilmesi için yeterli olmamaktadır.

Bu bilgiler ışığında; Çanakkale ili Bayramiç ilçesi sınırları dahilinde bulunan işletme izinli saha için ilk işletme izninin 01.08.2012 tarihinde, saha için yapılan süre uzatımları sonrasında en son işletme izninin ise 01.04.2026 tarihinde düzenlendiği tespit edilmiştir.

Önergeye konu saha MAPEG teknik personeli tarafından 27.09.2012, 22.02.2017, 21.11.2018, 21.02.2019, 26.11.2019, 10.12.2025 ve 11.03.2026 tarihlerinde 3213 sayılı Maden Kanunu ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde rutin olarak mahallinde tetkik edilmiş olup, söz konusu denetimlerde yapılan tespitler, ilgili mevzuat hükümleri kapsamındaki teknik ve idari hususları içermektedir.

Bahsi geçen maden sahasına ilişkin Çanakkale 2. İdare Mahkemesi’nde MAPEG’in taraf veya müdahil sıfatıyla bulunduğu herhangi bir dava bulunmamakla birlikte soruda ifade edilen yürütmeyi durdurma kararına ilişkin MAPEG’e ulaşmış herhangi bir bildirim bulunmamaktadır.

Madencilik faaliyetlerinin çevresel etkilerini en aza indirmek amacıyla “Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED)” ve 7554 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile eklenen “Rehabilitasyon Düzenlemeleri” olmak üzere iki temel yöntem öngörülmüş olup, rehabilitasyona ilişkin getirilen düzenlemeler aşağıda detaylandırılmıştır:

- 7554 Sayılı Kanun ile Maden Kanunu’nun 3’üncü maddesine eklenen düzenlemelerle birlikte “Rehabilitasyon: “Madencilik faaliyetleri nedeniyle bozulan, topoğrafyası değişen alanlara yönelik; emniyetli hâle getirme, düzenleme, duraylılığı sağlama, düzeltme, üst toprağı serme, tohum ekme, fidan dikme, arazi yapısı uygun yerlerde rekreasyon alanları oluşturma, bitkilendirme, ağaçlandırma, kimyasal ve fiziksel iyileştirme kapsamında yapılan çalışmalar.” şeklinde tanımlanmıştır.
- Maden Kanunu’nun 13’üncü maddesinde ise Ruhsat bedeli, rehabilitasyon bedeli, cezalar ve diğer yaptırımlara ilişkin önemli düzenlemelere yer verilmektedir.
- 13’üncü maddenin birinci fıkrasında rehabilitasyon bedellerinin tamamının her yıl ocak ayının sonuna kadar yatırılması zorunluluğu getirilmiştir. Bu zorunluluğun yerine getirilmemesi halinde yatırılmayan kısmın o yıl haziran ayının son gününe kadar 6183 sayılı Kanunun 51’inci maddesine göre hesaplanacak gecikme zammı oranında artırılarak yatırılması zorunludur, aksi halde ruhsat iptal edilir.
- 13’üncü maddenin üçüncü fıkrası uyarınca: “Rehabilitasyon bedeli, işletme ruhsat bedeli kadardır. Tahsil edilen bedeller vadeli hesapta nemalandırılır. Rehabilitasyon bedeli ve nema geliri; sadece rehabilitasyon için kullanılır, haczedilemez, rehnedilemez, temlik edilemez. Nemalandırmaya ilişkin diğer hususlar Bakanlık tarafından yönetmelikle belirlenir.”
- 13’üncü maddenin beşinci fıkrası uyarınca: “Madencilik faaliyeti yürütülen alanların

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN İBRAHİM AKIN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR**

**DÖNEM
28/4**

**ESAS NO
7/48866**

rehabilitasyonunun sağlanması amacıyla Genel Müdürlükçe belirlenen yükümlülükler yerine getirilinceye kadar Genel Müdürlük tarafından üretim faaliyeti durdurulabilir."

- 13'üncü maddenin altıncı fıkrası uyarınca: *"Kamu kurum ve kuruluşlarına ait olmayan hammadde üretim izinlerine, aynı gruptaki ruhsatların rehabilitasyon yükümlülüklerine ilişkin hükümler uygulanır."*
- 13'üncü maddenin yedinci fıkrası uyarınca: *"Kamu kurum ve kuruluşları uhdesindeki hammadde üretim izni sahalarının rehabilitasyonu, bu kamu kurum ve kuruluşlarının yükümlülüğündedir. Rehabilitasyon uygulamaları, izin sahibi kamu kurum ve kuruluşlarının bütçesinde bu amaçla ayrılan ödenekten karşılanır. Rehabilitasyon, ayrılan bu kaynağın Tarım ve Orman Bakanlığına aktarılması suretiyle Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından da gerçekleştirilebilir. Rehabilitasyon yükümlülüğünü ihlal eden kamu kurum ve kuruluşlarına, eksiklikleri gidermesi için bir ay süre verilir. Bu sürede de eksiklik giderilmezse faaliyet durdurulur."*
- 13'üncü maddenin onbirinci fıkrasına göre ruhsat sahiplerinin ruhsat yürürlük yazısı, ruhsat devri, rödövens sözleşmesi, izin alanı değişikliği gibi madde metninde tahdidi şekilde sayılan taleplerin değerlendirmeye alınması için rehabilitasyon bedeli borcunun olmaması gerekmektedir. Aksi takdirde talep reddedilir.
- Maden Kanunu'nun "Ruhsatın hükümden düşmesi ve terk edilen alanlarda alınacak tedbirler" başlıklı 32'nci maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkraları ise; *ruhsat sahibi Kanunda belirtilen tedbirleri en geç bir yıl içinde almak ve işletme faaliyetinde bulunulan alanı işletme projesi doğrultusunda çevreye uyumlu hale getirmek zorundadır. Verilen bu sürede çevre ile uyum planı çerçevesinde gerekli güvenlik önlemlerinin ve çevresel önlemlerin alınmaması durumunda tedbir alınana kadar sorumluluk ruhsat sahibinin olması şartıyla, bu durum valiliğe bildirilir. Çevre ile uyum çalışması için gerekli tedbirler, çevreye uyum planına uygun olarak orman arazilerinde ilgili orman idaresi, diğer alanlarda il özel idareleri veya valilikler tarafından yerine getirilir. Orman idaresi, il özel idaresi veya valilik tarafından çevre ile uyum planına uygun olarak yapılan masraflar, ruhsat bedelinden çevre ile uyum planı çalışmaları için emanete yatırılan tutarlardan karşılanır. hükmünü amirdir.*

Tüm bu düzenlemelerle; madencilik faaliyetlerinde rehabilitasyon süreçlerine ilişkin kapsamlı yükümlülükler getirilmiş olup, bozulan alanların emniyetli hale getirilmesi, bitkilendirme, ağaçlandırma ve çevresel iyileştirme çalışmalarıyla doğanın korunması ve ekosistemin sürdürülebilirliği sağlanarak çevreye duyarlı bir madencilik anlayışı benimsenmektedir.

Öte yandan; MAPEG tarafından 2022 yılında başlatılan Türkiye Geneli Rehabilit Edilmiş Maden Sahaları ile Madencilik Sosyal Sorumluluk Faaliyetlerinin Tespiti (TÜRMES) Projesi kapsamında; üretim faaliyetleri tamamlanan maden alanlarında gerçekleştirilen veya gerçekleştirilmekte olan rehabilitasyon faaliyetleri yerinde incelenmekte ve sonuçlar MAPEG internet sitesinden "TÜRMES Bilgi Haritası" aracılığıyla kamuoyuyla paylaşılmaktadır.

TÜRMES Bilgi Haritasında paylaşılan görsel ve istatistiki tüm veriler ise yerinde incelenip görüntü alınmak suretiyle oluşturulurken, bu alanlarda dikilen ağaç sayısına ilişkin veriler maden ruhsat sahiplerinin beyanları, ibraz edilen rehabilitasyon raporları, harita ve belgeler ile sahadaki gözlemlerin bir araya getirilmesi suretiyle saptanmaktadır.

Yürütülecek olan faaliyetlerin çevresel etkilerini konu alan ÇED sürecine ilişkin işlemler Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın; orman, tarım, mera ve zeytinlik alan çakışmaları ile ağaç kesim ve alan rehabilitasyon istatistiklerine ilişkin hususlar ise Tarım ve Orman Bakanlığı'nın görev alanına girmekte olup, bu çerçevede Önerge içeriğinde yer alan ve diğer bakanlıkların görev alanına giren hususlara ilişkin bilgilerin ilgili kurum/kuruluşlardan alınmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.